

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

AMŽIAUS ĮTAKA PLAUČIŲ FUNKCIJOS TYRIMŲ REZULTATAMS

Darbo autorė. Saulė JANUŠONYTĖ, V kursas.

Darbo vadovas. Prof. dr. (HP) Edvardas DANILA, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Krūtinės ligų, imunologijos ir alergologijos klinika, VUL SK Pulmonologijos ir alergologijos centras.

Darbo tikslas. Išanalizuoti amžiaus įtaką plaučių funkcijos tyrimų rezultatams.

Darbo metodika. Literatūros apžvalga atlikta naudojant Google Scholar duomenų bazę su šiais raktiniais žodžiais: „lung function“, „different age groups“, „age“, „VO₂max“, „PaO₂“, „PaCO₂“, „RV“. Išanalizuotų straipsnių publikacijos datos yra 2017–2024 metai.

Rezultatai. Plaučių funkcijos tyrimai (PFT) – tai klinikinėje praktikoje atliekamų tyrimų derinys, kuriuo tiriamas bronchų laidumas, plaučių tūriai ir talpos, dujų difuzija, kvėpavimo raumenys, krūtinės ląstos mechaninės funkcija.

Asmens plaučių branda yra pasiekama sulaukus 20–25 metų amžiaus, vėliau plaučių funkcija pradeda palaiapsniui silpti. Labiausiai amžiaus paveikiami kintamieji yra forsuota gyvybinė talpa (FVC) ir forsuoto iškvėpimo tūris per pirmąją sekundę (FEV1). FVC sumažėja nuo 14,1–65,6 ml per metus (didesni pokyčiai vyresniame amžiuje). Skirtingų tyrimų duomenimis, FEV1 rodiklis mažėja 9,9–56 ml per 1 m. FEV1/FVC santykis taip pat mažėja su amžiumi – staigiausiai esant 3–10 metų amžiaus dėl greito FVC rodiklio didėjimo (palyginus su FEV1). Ši tendencija laikinai pasikeičia nuo 10 m. iki 16 m. amžiaus, kai FEV1/FVC santykis šiek tiek padidėja. Vėliau FEV1/FVC santykis tik mažėja. Vieno tyrimo duomenimis, maždaug 0,3 proc. per 1 m. Kitų tyrimų duomenis, su amžiumi mažėja ir maksimalus iškvėpimo srovės greitis (PEFR): –6,6 l/min/m. moterims ir iki –11,5 l/min/m. vyrams. Plaučių liekamasis tūris (RV) ir funkcinė liekamoji talpa (FRC) su amžiumi kinta priešingai – didėja; o gyvybinė talpa (VC) ir įkvėpimo talpa (IC) mažėja. Dėl minėtų rodiklių pokyčių, bendroji plaučių talpa (TLC) paprastai išlieka nepakitusi.

Dujų mainų efektyvumas su amžiumi mažėja. Vaikystėje PaO₂ ir PaCO₂ rodiklių reikšmė išlieka gana pastovi, tačiau paauglystėje PaO₂ pradeda didėti. Pilnametystėje plaučių difuzinė geba anglies monoksidui (DLCO) mažėja apie 0,2 mlCO/min/mmHg per metus. Tai sukelia laipsnišką PaO₂ kritimą – nuo 95–97 iki 75 mmHg sulaukus 70 metų. PaCO₂ vertė su amžiumi nežymiai mažėja arba nekinta.

Tyrimai taip pat parodė, kad maksimalus deguonies suvartojimas (VO₂max) mažėja su amžiumi. Fizinio aktyvumo pajėgumo silpnėjimas tampa greitesnis sulaukus 60 m.

Išvados. FVC, FEV1, FEV1/FVC, PEFR, VC, IC, DLCO, PaO₂, PaCO₂ ir VO₂max rodikliai mažėja su amžiumi, RV ir FRC didėja, o TLC – paprastai nekinta.

Raktažodžiai. Plaučių funkcijos tyrimai; skirtingos amžiaus grupės.